

החצי הכחול - שומרים על הים התיכון, בשבילכם

**אוהבים את הים התיכון נקי, טבעי ומשגשג?
 אז הנה מה שאנחנו עושים בעשור האחרון כדי לגרום לזה לקרות...**

החצי הכחול הוא פרויקט הים של החברה להגנת הטבע (ע"ר). הפרויקט חותר לעתיד של ים תיכון עם טבע בריא ומאוזן התומך בתפקוד המערכות האקולוגיות, לטובת ולרווחת הים והציבור הרחב.

מי נהנה מהטבע בים התיכון של ישראל?

עשרות אלפי
גולשים בגלישת
 גלים, רוח וסאפ

עשרות אלפי
משנרקלים וצוללים
 חופשיים

200,000 מוסמכי
צלילה

מיליוני נופשים
הרוחצים בים

כל מי ששוחה מים
 - הים מספק לנו
80% ממי השתייה

כל מי שנושם **חמצן**
 - הטבע הימי מספק
 חמצן וממתן שינוי
 אקלים

דייגים
 חובבים

אלפי **שחיני** מים
 פתוחים וחותרים
 בקייאק

מטרות הפרוייקט

- הקמת רשת שמורות טבע ימיות.
- קידום ממשק דיג בר-קיימא בישראל.
- הגנה על מינים המצויים בסכנת הכחדה כערכי טבע מוגנים.
- תכנון ימי מושכל, הכולל הטמעת שיקולי שמירת טבע ושיתוף הציבור במדיניות הכוללת לניהול הים, בדגש על בקרה סביבתית על חיפוש והפקת גז ונפט, חקלאות ימית ותשתיות ימיות, והסדרת הפעילות במים הכלכליים.
- שיתוף הציבור והנגשת ידע אודות הים התיכון, באמצעות האפליקציה הסלולרית SeaWatch לדיווחים על מפגעים ועבירות בים.

מה אנחנו עושים?

תכנון מושכל ומעקב אחר מיזמי פיתוח גז נפט

- 2012 - התנגדות לקידוח "גבריאלה" במרחב שיועד לשימור מול הרצליה.
- 2017 - עתירה נגד קידוחי כריש ותנין, המבוצעים כ-90 ק"מ ממערב לחוף.
- 2020 - עתירה נגד רישיון לחיפוש גז נפט במרחב הכולל את אתר "הפרעת פלמחים", ובו גני אלמוגים ונביעות מתאן ייחודיות.
- פעילות מתמשכת לקידום חוק אזורים ימיים ולהסדרה תכנונית וסביבתית של המים הכלכליים.
- 2019-2020 - שיפור ההנחיות לסקרים סיסמיים למזעור נזקים לסביבה הימית.

שיקולים סביבתיים בתכנון חופי ימי

- 2004 - קידום חוק שמירת הסביבה החופית להגבלת הבניה בחוף.
- 2016 - בעקבות מחקר שהובלנו, אומצו שיטות פעולה לצמצום קונפליקטים בין כרישים לבין חוות חקלאות ימית בים הפתוח.
- 2017 - הטמעת שיקולים אקולוגיים בפעילות התשתית של החברה הממשלתית להגנות מצוקי החוף.
- 2020 - התנגדות להקמת רשת מרינות חדשות הצפויות לפגוע בחופים ולהפיקע אותם מהציבור.
- 2020 - שיפור התכנית להרחבת החקלאות הימית מול הישוב מכמורת, ע"י הנחיות שיבטיחו מזעור נזקים לסביבה, כמו תאורה מיוחדת לצמצום זיהום אור והגבלת גובה המתקנים מעל המים לצמצום פוטנציאל הפגיעה בעופות נודדים.

שיתוף הציבור בשמירת הים

- יותר מ-10,000 הורדות של אפליקציית SeaWatch ומאות סיפורי הצלחה בעקבות דיווחי הציבור, הכוללות אכיפה ע"י הרשויות כנגד עבירות דיג, פינוי עשרות רשתות פוגעניות מהים, הצלת צבי ים פגועים וסילוק מפגעי פסולת כבדה מהחוף.
- ריכוז פעילויות ניקוי חוף בעקבות אירוע זיהום הזפת.

קידום רשת שמורות ימיות בישראל, כאזורים מוגנים לשגשוג הטבע והנאת האדם

- 2019 - שמורת ראש-הנקרה אכיזב הורחבה להיקף 100 קמ"ר, בין השאר בזכות מעורבות החלה"ט בתהליך ההתנגדויות.
- 2019 - אושרה התכנית לשמורת ראש הכרמל.
- 2020 - הוטמעה מדיניות של איסור דיג בשמורות הימיות.
- פעילות לקידום שמורה ימית ראשונה במים הכלכליים של ישראל באזור הרגיש 'הפרעת פלמחים' (טרם אושרה).

רפורמת הדיג

- ב-2016 נכנסו לתוקפן תקנות דיג חדשות שקידמנו, וב-2018 הוקמה בדחיפתנו יחידת האכיפה הימית ברשות הטבע והגנים התקנות החדשות כוללות בין היתר:
  - איסור דיג בעונת הרבייה של הדגים הבוגרים ובעונת הגיוס של הדגים.
  - איסור דיג מכמורת ב-40% מהשטח הימי של ישראל.
  - הרחקת דיג ההקפה מהמים הרדודים.
  - קביעת גודל עין מינימום ברשתות.
  - מכסת שלל לדייגים ספורטיביים.
  - איסורים על שיטות הרסניות כמו דיג עם רובה ומכלי אוויר, ורשתות מכמורת לדיג באזורי סלעים.

הגנה על מינים בסכנת הכחדה

- 2013-2015 - קמפיין לעידוד האכיפה על דיג אסור של כרישים וסרטנים מוגנים.
- 2017-2021 - קידום הגנה על דקרים (לוקוסים), מיני הדגל של הים, כמינים מוגנים (טרם אושר).

מדוע אנחנו עוסקים הרבה בהסדרת פעילות הדיג?

קיימת הסכמה מדעית רחבה כי דיג הוא הפעולה בעלת ההשפעה ההרסנית ביותר על הסביבה הימית, וחלקו בקריסת אוכלוסיות החי הימי בים התיכון הוא הגדול והמשמעותי ביותר (Coll et al. 2010, 2012, Sala et al. 2012, Diaz et al. 2019; WWF 2020). השפעת הדיג ניכרת גם כשמבוצעת בהיקפים נמוכים יחסית. דיג מהווה גם סיכון בטיחותי לציבור הרחב השוהה בים, ועוסק בספורט ימי (שחייה, צלילה, שנירקול, סאפ וכד') הן בגלל השימוש בסירות מנוע בקרבת החוף, והן בגלל פריסת ציוד מסוכן העלול לגרום לפציעה או הסתבכות (רשתות, קרסים).

המלאכה לא תמה!

הצטרפו אלינו "החצי הכחול" בפייסבוק | www.mafish.org.il | הורידו את אפליקציית sea watch